



Wiosenna prognoza gospodarcza na 2022 r.: rosyjska inwazja próbą odporności gospodarczej UE

Bruksela, 16 maja 2022 r.

Przed wybuchem wojny prognozowano gospodarce UE długotrwały, solidny wzrost. Tymczasem jednak, akurat gdy Unia podnosiła się gospodarczo po pandemii, rosyjska inwazja na Ukrainę przyniosła nowe wyzwania. Windując jeszcze mocniej ceny towarów, ponownie zakłócając dostawy i wywołując coraz większą niepewność, wojna zaostrza istniejące już wcześniej czynniki hamujące wzrost gospodarczy, które – jak oczekiwano – miały wygasać. W tej sytuacji Komisja Europejska musiała skorygować swoje prognozy i założyć niższy wzrost gospodarczy UE, a wyższą inflację.

Spowolnienie wzrostu – wojna zaostrza dotychczasowe problemy

Przewiduje się, że w okresie objętym prognozą PKB UE utrzyma się na dodatnim poziomie dzięki połączonym skutkom znoszenia obostrzeń i zdecydowanym działaniom politycznym podjętym w celu wsparcia wzrostu gospodarczego w czasie pandemii. Przewiduje się mianowicie, że ponowne otwarcie po pandemii usług wymagających bliskiego kontaktu, dobra i coraz lepsza sytuacja na rynku pracy, mniejsza akumulacja oszczędności oraz środki fiskalne równoważące wzrost cen energii będą wspierać spożycie prywatne. Na inwestycje korzystnie wpłynie pełne wdrożenie [Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności](#) oraz realizacja towarzyszącego mu programu reform.

Obecnie przewiduje się, że wzrost realnego PKB zarówno w UE, jak i w strefie euro wyniesie 2,7% w 2022 r. i 2,3% w 2023 r., czyli mniej, niż przewidywano w śródkresowej prognozie z zimy 2022 r. (odpowiednio 4,0% i 2,8%, zaś w strefie euro 2,7%). Obniżenie prognozy na 2022 r. należy odczytywać w kontekście dynamicznego wzrostu gospodarki wiosną i latem ubiegłego roku, który zwiększa roczną stopę wzrostu w bieżącym roku o około 2 punkty procentowe. Wzrost produkcji w ciągu roku zmniejszył się z 2,1% do 0,8%.

Najdotkliwszym ciosem dla gospodarki światowej i gospodarki UE są ceny surowców energetycznych. Choć już przed wojną znacznie rosły z niskiego poziomu obserwowanego podczas pandemii, to obecnie do ich wzrostu i rosnącej zmienności przyczynia się dodatkowo niepewność co do łańcuchów dostaw. Wpływa to na ceny żywności oraz innych podstawowych towarów i usług, a jednocześnie obniża siłę nabywczą gospodarstw domowych.

Zakłócenia w logistyce i łańcuchach dostaw spowodowane wojną, a także rosnące koszty nakładów w przypadku szerokiej gamy surowców, pogłębiają zakłócenia w handlu światowym wynikające ze stosowanych nadal w niektórych częściach Chin drastycznych obostrzeń przeciwko COVID-19, hamujących produkcję.

Ceny energii windują inflację do rekordowego poziomu

Inflacja rośnie już od pierwszych miesięcy 2021 r. Z poziomu 4,6% rocznie w ostatnim kwartale 2021 r. wzrosła do 6,1% w pierwszym kwartale 2022 r. W kwietniu inflacja ogólna w strefie euro wzrosła do 7,5%, co stanowi najwyższy poziom w historii unii walutowej.

Przewiduje się, że inflacja w strefie euro w 2022 r. będzie wynosić 6,1%, zaś w 2023 r. spadnie do 2,7%. W odniesieniu do całego 2022 roku oznacza to dużą korektę w górę w porównaniu ze śródkresową prognozą z zimy 2022 r. (3,5%). Przewiduje się, że inflacja osiągnie najwyższy poziom – 6,9% – w drugim kwartale bieżącego roku, a następnie będzie stopniowo spadać. W całej UE inflacja prawdopodobnie wzrośnie z poziomu 2,9% w 2021 r. do 6,8% w 2022 r., a następnie spadnie do 3,2% w 2023 r. Poziom średniej inflacji bazowej w latach 2022 i 2023 według prognozy przekroczy 3% zarówno w UE, jak i w strefie euro.

Sytuacja na rynku pracy – dobra i coraz lepsza

U progu nowego kryzysu rynek pracy cieszy się solidnymi fundamentami. W 2021 r. w gospodarce UE utworzono ponad 5,2 mln nowych miejsc pracy, dzięki czemu na rynku pracy przybyło prawie 3,5 mln osób. Liczba osób bezrobotnych obniżyła się o prawie 1,8 mln. Pod koniec 2021 r. stopa bezrobocia spadła do rekordowo niskiego poziomu.

Należy się spodziewać dalszej poprawy sytuacji na rynku pracy. Przewiduje się, że zatrudnienie w UE wzrośnie w tym roku o 1,2 %, choć na taką roczną stopę wzrostu wpływa głównie silne tempo wzrostu w drugiej połowie ubiegłego roku. Osoby uciekające do UE przed wojną w Ukrainie będą według przewidywań pojawiać się na rynkach pracy stopniowo, a skutki ich napływu uwidocznią się dopiero w przyszłym roku.

Prognozuje się dalszy spadek stóp bezrobocia: do 6,7% w bieżącym roku i 6,5% w 2023 r. w całej UE, natomiast w strefie euro – do 7,3% w 2022 r. i 7,0% w 2023 r.

Deficyt sektora finansów publicznych nadal maleje, ale rosną koszty związane z wojną

Pomimo kosztów środków, jakie są podejmowane dla złagodzenia skutków wysokich cen energii i dla wsparcia osób uciekających z Ukrainy, przewiduje się, że łączny deficyt sektora finansów publicznych w UE będzie w 2022 i 2023 r. nadal spadał w miarę dalszego wycofywania tymczasowych środków wsparcia związanych z COVID-19. Przewiduje się, że deficyt w UE spadnie z zanotowanego w 2021 r. poziomu 4,7% PKB do 3,6% w 2022 r. i 2,5% w 2023 r. (zaś w strefie euro odpowiednio do poziomu 3,7% i 2,5%).

Z kolei prognozy dotyczące łącznej relacji zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB przewidują, że wskaźnik ten – który z rekordowego poziomu prawie 92% PKB w 2020 r. (a w strefie euro prawie 100%) obniżył się w 2021 r. do ok. 90% (97% w strefie euro) – w 2022 r. spadnie do ok. 87%, zaś w 2023 r. do 85% (w strefie euro odpowiednio 95% i 93%), utrzymując się nadal powyżej poziomu sprzed pandemii COVID-19.

Poziom niepewności i ryzyka będzie zależeć od dalszego przebiegu wojny

To, w jakim stopniu prognozowane poziomy aktywności gospodarczej i inflacji są zagrożone, bardzo zależy od dalszego przebiegu wojny, a w szczególności od jej wpływu na rynki energii.

Biorąc pod uwagę sytuację wysokiej niepewności, prognozie bazowej towarzyszy modelowa analiza scenariuszowa symulująca wpływ wzrostu cen surowców energetycznych, a także ewentualnego całkowitego wstrzymania dostaw gazu z Rosji. W tym drugim, bardziej drastycznym scenariuszu stopy wzrostu PKB byłyby niższe od prognozowanych wartości bazowych o ok. 2,5 punktu procentowego w 2022 r. i ok. 1 punkt procentowy w 2023 r., natomiast inflacja byłaby wyższa od prognozy bazowej o 3 punkty procentowe w 2022 r. i o ponad 1 punkt procentowy w 2023 r.

Oprócz wspomnianych potencjalnych zakłóceń w dostawach energii wzrost gospodarczy może zostać dodatkowo stłumiony, a inflacja – podsyciona przez większą od przewidywanej skalę zaburzeń łańcuchów dostaw oraz dalszy wzrost cen towarów nieenergetycznych. Jeśli efekty drugiej rundy w obliczu szoku inflacyjnego wywołanego importem będą większe, niż się prognozuje, mogą one spotęgować siły stagflacyjne. Silna presja inflacyjna powoduje również większe zagrożenie warunków finansowania. Czynnikiem ryzyka nadal jest ponadto COVID-19.

Oprócz wymienionych bezpośrednich zagrożeń rosyjska inwazja na Ukrainę skutkuje rozluźnieniem powiązań gospodarczych UE z Rosją, czego konsekwencje trudno jest w pełni określić na obecnym etapie.

Wypowiedzi członków kolegium komisarzy:

Valdis **Dombrovskis**, wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw gospodarki służącej ludziom, oświadczył: *Nie da się ukryć, że gospodarka UE przechodzi trudny okres w wyniku wojny Rosji z Ukrainą. W związku z tym odpowiednio skorygowaliśmy w dół naszą prognozę. Czynnikiem negatywnym o zasadniczym znaczeniu jest gwałtowny wzrost cen energii, który winduje inflację do rekordowego poziomu i obciąża europejskie przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe. Choć wzrost gospodarczy utrzyma się zarówno w bieżącym, jak i w przyszłym roku, będzie on znacznie niższy niż wcześniej zakładano. Poziom niepewności i ryzyka dla naszych prognoz będzie wysoki, dopóki trwać będzie rosyjska agresja. Pewne pozytywne zjawiska pozwolą nam jednak przetrwać ten kryzys. Fundamenty unijnej gospodarki są solidne: przed wybuchem wojny wkroczyła ona na ścieżkę silnego ożywienia i wzrostu gospodarczego. W gospodarce UE powstaje więcej miejsc pracy, dzięki czemu na rynku pracy przybywa osób, a bezrobocie pozostaje niskie. Pełne wdrożenie przez państwa członkowskie planów odbudowy i zwiększania odporności zapewni bardzo potrzebny impuls naszej sile gospodarczej.*

Paolo **Gentiloni**, komisarz do spraw gospodarki, stwierdził: *Rosyjska inwazja na Ukrainę nie tylko powoduje ogromne cierpienie i zniszczenia, ale także negatywnie wpływa na ożywienie gospodarcze w Europie. Wojna doprowadziła do gwałtownego wzrostu cen energii i dalszego zakłócenia łańcuchów dostaw, więc należy się liczyć z tym, że inflacja będzie wyższa i potrwa dłużej. Zeszłoroczne silne odbicie gospodarcze będzie w bieżącym roku nadal mieć pozytywny wpływ na stopy wzrostu. Silny rynek pracy, ponowne otwarcie po pandemii oraz NextGenerationEU powinny zapewnić dalsze wsparcie naszym gospodarkom i przyczynić się do obniżenia długu publicznego i deficytu*

publicznego. Prognoza ta jest jednak obarczona dużą niepewnością i ryzykiem, które są ściśle związane z dalszym przebiegiem wojny toczonej przez Rosję. Nie da się wykluczyć innych scenariuszy, w których wzrost gospodarczy będzie niższy, a inflacja – wyższa niż obecnie zakładamy”.

Kontekst

Powyższa prognoza gospodarcza opiera się na szeregu technicznych założeń dotyczących kursów wymiany, stóp procentowych oraz cen towarów według stanu na dzień 29 kwietnia. W przypadku wszelkich innych danych źródłowych, w tym założeń dotyczących polityki publicznej poszczególnych państw, w niniejszej prognozie uwzględniono informacje dostępne za okres do 29 kwietnia włącznie. Zakłada się w niej kontynuację strategii politycznych bez żadnych zmian, o ile nie zostaną zapowiedziane i odpowiednio szczegółowo opisane nowe strategie.

Komisja Europejska publikuje co roku dwie prognozy kompleksowe (wiosenną i jesienną) oraz dwie prognozy śródkresowe (zimową i letnią). Prognozy śródkresowe obejmują roczne i kwartalne dane dotyczące PKB i inflacji na bieżący i kolejny rok dla wszystkich państw członkowskich, a także dane zbiorcze dla całej UE i dla strefy euro.

Prognoza gospodarcza Komisji Europejskiej z lata 2022 r., która ma zostać opublikowana w lipcu 2022 r., zaktualizuje prognozy dotyczące PKB i inflacji.

Więcej informacji

Pełny tekst dokumentu: [Wiosenna prognoza gospodarcza na 2022 r.](#)

Wiceprzewodniczący Valdis **Dombrovskis** na Twitterze: [@VDombrovskis](#)

Komisarz Paolo **Gentiloni** na Twitterze: [@PaoloGentiloni](#)

DG ECFIN na Twitterze: [@ecfin](#)

IP/22/3070

Kontakty z mediami:

[Veerle NUYTS](#) (+32 2 299 63 02)

[Andrea MASINI](#) (+32 2 299 15 19)

[Tommaso ALBERINI](#) (+32 2 295 70 10)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)